

STUDENTEN-WEEKBLAD.

Redacteuren: F. A. Bodenheim, J. B. H. Coenen, D. de Iongh Wz.,
A. C. A. Plasschaert, C. E. van der Stok, Th. F. Vreede.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar.

De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

UITGEVER:
J. WALTMAN Jr.
DELFT.

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen. Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

Noodlijdenden.

Zooals u allen bekend is, hebben groote rampen in de laatste tijden enkele streken op Java geteisterd en met zich gesleept de zoo pijnlijke gevolgen voor de bewoners dier streken. De rijstogst is voor een groot gedeelte mislukt — gevolg ervan een hongersnood onder de Javanen. Het gouvernement in Ned.-Indië heeft reeds veel aangewend om zooveel mogelijk te voorzien in de behoeften der arme inwoners — commissies hebben zich gevormd, die dit voorbeeld volgden, de vereeniging Oost en West in Den Haag heeft reeds vele oproepingen doen publiceeren in alle mogelijke dagbladen.

En er is nog zoo weinig geholpen in Holland. Ieder weldenkend mensch zal het met me eens zijn, dat dit veranderen moet. Waar het betref de Boeren had ieder een kleinigheid over — nu het betreft de nood op Java te lenigen, is het moeilijk steun te vinden.

Dat dit wijst op een laksche opvatting, op een algeheel afwezig zijn van interest in de toestanden der koloniën is een feit.

Het kwam me voor, dat het misschien aanleiding zou geven tot meerdere bespreking zoo in het S.-W. iets over de kwestie geschreven werd.

Laten wij Delftsche Studenten, waar er zooveel onder zijn, welke juist op Java een groot deel van hun leven doorbrachten, niet achterblijven onze hulp te geven.

Door een paar corpsleden, werd mij het verzoek gedaan de aandacht te vestigen op een plan, dat bij eventueel slagen zeer veel kan meewerken tot het verzamelen van gelden, in dit geval het eenig noodige.

Men zou nl. een paar avonden organiseeren, voor de ingezetenen en studenten alhier en voor de burgerij, welke avonden het karakter zouden krijgen van varieté-opvoeringen. Met medewerking van het Stud. Tooneel, Odin, de mandolinclub „Pendjah” en die heeren, welke voordrachten ten beste zouden willen geven, zou op aardige wijze het publiek kunnen worden beziggehouden en geamuseerd.

Evenwel, alleen gezamenlijk werken kan leiden tot succes.

De opbrengsten van die avonden zouden met groote dankbaarheid in ontvangst genomen worden door de vereeniging „Oost en West”, en overgemaakt aan het hoofdcomité dat zich te Batavia vormde.

Laten vooral diegenen onder ons, welke geen examen te doen hebben, eenige belangstelling toonen, zij het dan ook niet door meewerking, dan toch door geldelijke steun. Het is mij een genoegen, dit plan te kunnen publiceeren — het ontwerp behoort een ander.

Dit even als toelichting; het doet er après tout ook niets toe, wie het plan oppert — hier is de kwestie er mee voor den dag te komen.

Laat het een aansporing zijn voor genoemde vereenigingen en de meest bekende minstreelen onder ons om mee te helpen; voor de anderen om, zoo het plan doorgaat, te komen genieten zonder scherpe critiek van wat er zal worden ten beste gegeven.

G. A. ABENDANON.

Levenslust.

Sinds langen tijd had ik reeds het plan gehad te velde te trekken tegen de, nog bijna algemeen heerschende, meening, dat het niet genoeg scheppen in z.g. fuiven, het geen genot vinden in bruut feestvieren moet beschouwd worden, als een gemis van het, door hen, die het feestvieren hoog houden, zoo geroemd jong, spontaan leven. Door het lezen van de weinige regels in het weekverslag uit Delft in de vorige Minerva, ben ik er echter nu juist toegekomen, mijne meening hieromtrent te kennen te geven.

In mij, en ik geloof in de meesten van ons, is eene bij velen misschien, onbewuste begeerte, een niet te omschrijven verlangen niet te niet te gaan, niet te worden één met al de kleine alledaagsche dingetjes, die door een rustig levens menschje het leven genoemd worden. Want dit alles lijkt ons zeer duf en eentoonig toe en instinctmatig gevoelen wij dat in dit telkens wederkeerend, bijna nimmer veranderd dagelijksch gedoe, nooit die groote levensvreugde kan gevonden worden, die wij, jong, nog vol illusies, van het leven verlangen. Wanneer dan ook een tijdlang die domme, stille, niet af te wenden rustigheid, dat totaal banaal niets zijn, over ons komt, dan sidderen wij en voelen wij ons als zonder eigen kracht, als slaaf van de doffe kleine gewoontetjes van het alle daagsche. Wij weten, dat dit het begeerde leven niet is, dat wij zullen ondergaan in die doode atmosfeer van groote lamme saaiheid en met groote angst en beklemheid zien wij dat afsterven van alle illusies, van werkelijk innerlijk leven bij velen, ouderen van jaren, bij hen, die worden practische, domme gewoontetjesmensen. En dan komt in ons een groot verzet, wij willen dan dit alles veranderen, want onze jeugd, een vijand van al wat dood is, wil leven, wil krachtig zijn, en vrees instinctmatig, al wat haar zou kunnen brengen in de, door zijn eentoonige dorheid, doodende alledaagschheid.

Dit hevig verzet, dat groot verlangen naar werkelijk leven, naar afwisseling heeft ons allen, bewust of onbewust, gedreven ver weg van al wat maar eenigszins fatsoenlijke deftige burgerlijkheid kon heeten. Want het saaie, het dorre, instinctmatig schuwend als een nooit genoeg te vreezen kwaad, als een immer ons boven het hoofd hangend onheil, zijn wij gaan verachten al degenen, die waren geworden eentoonige drooge gewoontetjes-slaven. Wij hebben vermeden, misschien wel vervloekt, de doode kerels, wier leven zich beperkte, dag in, dag uit van 's morgens 9 tot 's middags 5, colleges te loopen; wij hebben verfoeid het eentoonige praktisch werken, en met een groote niet te verkroppen ergernis beschouwden wij alles wat maar eenigszins gevoelens van saaie gelijkvormigheid kon opwekken. Niet het leven doorgaan, maar leven wilden wij, niet het kalm van dag tot dag ouder worden, zonder emoties, zonder hartstocht, kon voldoen ons onbestemd verlangen naar levensvreugde.

Maar door onze groote vrees, en door ons heftig begeeren niet te zijn als de meeste anderen, koud en eentoonig, door het stellig anders willen, hebben wij de, ook bij ons telkens weer komende, dorheid willen verbreken, willen vernietigen door te leven, wild en woest, zonder orde of regelmaat brassend, en spottend met al wat duf en saai was. En

toen wij kwamen, vrij en frank in het leven, toen hebben wij gedronken, veel gedronken, gezwierd, vermeden al wat ons weer brengen zou kunnen in de atmosfeer van drooge, lamme, van dag op dag levende menschjes. Dat alles geschiedde onbewust, maar was wel zeer natuurlijk, want in het willen vrij zijn, in het niet willen worden dood en alledaagsch, hebben wij dat van het leven genomen, dat ons het verst van dit alles voeren kon. En niet begrijpend, wat en hoe, niet zuiver bewust wetend welk gevaar ons dreigde, slechts vaag vermoedend een groot, dreigend onheil, konden wij niet kalm strijden, konden wij slechts, door een totaal verscheuren van alle gewoontens, bereiken een werkelijk door verandering merkbaar leven. Want dit was het, wat wij verlangden, en nu denkend dat ieder, die niet brast, niet drinkt, een stilstaand water is, een dood leven leiden moet, ontstond bij ons de onjuiste gedachte, dat zij, die deze levensuiting verfoeien, saaië doode menschen moeten zijn. Zijn wij dit en dit alleen gaan beschouwen als uiting van werkelijk spontaan, jong leven.

Dit is een groote grove dwaling, want niet in dit fuiven, in dit feestvieren is een werkelijk bewijs van jonge innerlijke levenskracht, integendeel het is slechts een bewijs van een hopeloos vechten van een nu reeds ingeslopen eentonigheid in ons innerlijk ik. Want zoolang wij in ons zelf groote energie voelen, wij ons bloed voelen stroomen door onze aderen, alles bruist en kookt, zoolang wij werkelijk leven, zoolang zal het verlangen niet bij ons opkomen te fuiven, met zwelgpartijen de tijd door te brengen. Dan heerscht in ons het krachtig willen, het werkelijk streven iets beters te bereiken; te herstellen recht, waar onrecht is, te zoeken naar al het schoone en mooie in natuur of kunst en dan verdwijnt voor ons tegelijkertijd, al wat ons dof of saai toeleek.

Maar ontwaakt dit gevoelen niet geheel, blijft ons streven onbewust, een flauw gedreven verlangen naar afwisseling, een slechts door de jeugd ontstaan begeeren naar verandering, zoo uit zich dit in groote banale uitspattingen. Hoe groot en machtiger het innerlijk leven echter is, hoe meer wij werkelijk weten, wat we in het leven willen, waarheen ons begeeren gericht is, hoe minder deze uitbarstingen worden zullen. Niet het fuiven is de uiting van werkelijke levensenergie, van jong leven, maar het is slechts een bewijs van hevig verlangen naar verandering, juist voortkomend uit de dorre eentonigheid van ons bestaan, zich plotseling uitend willend, en door het niet aanwezig zijn van andere innerlijke emoties zich openbarend in zinneelike genietingen. Hoe sterker deze begeerte naar leven is, des te geweldiger zal hare uiting zijn, maar laten wij niet vergeten, dat slechts bij hen, die in die oogenblikken geen werkelijk leven bezitten, ontstaat en zich openbaart.

G.

Is de klassenstrijd onchristelijk?

Aan den Heer J. J. C. WILLEKENS.

Het zou mogelijk zijn dat de heer Willekens (of 'n ander) thans tegen mij zeide: „Ge zegt nu wel dat het socialisme de toeverlaat geworden is voor vele christenen; op uw bewijzen, voorbeelden, hiervoor, kan ik niets afdingen; . . . maar al die christenen dwalen en ik, die zeg dat de klassenstrijd onchristelijk is, heb 't bij het rechte end”.

Mij rest dan nog aan te toonen dat deze laatste toevlucht eigenlijk niet meer dan een uitvlucht is.

Welnu, welke kunnen de motieven zijn voor uwen „christelijken” afkeer van den klassenstrijd? — Er zijn in de samenstelling klassenstrijd twee elementen, die elk, of een van beiden, pijnlijk emotioneel zouden kunnen zijn: gij kunt afkeerig zijn van strijd, en gij kunt pijn voelen of erger als gij het woord klassen hoort. Mogelijk, en waarschijnlijk, is het nochtans dat de combinatie der woorddeelen uw christelijk gemoed zou tegenstaan.

Strijd zonder nadere aanduiding kunt gij natuurlijk niet veroordeelen. Te veel hebt ge in 't Oude Testament het rumoer der gevechten, die op Gods bevel met zooveel verbittering gevoerd werden, gehoord. Ge denkt ook aan Jezus die de sjacheraars uit den tempel joeg; aan de heilige kruistochten, aan den strijd der Boeren thans, en aan zooveel meer.

Klassen, 't woord opzichzelf is onschuldig; maar kan alleen indigestief ontroeren als we het tweede woord hooren,

dat in de maatschappij het bestaan der klassen kenmerkt n.l.: ontbering.

Maar moet gij vijandig zijn tegen wat men den klassenstrijd noemt, omdat gij christen zijt? De inleiding tot het antwoord hierop kwam ongemerkt hierboven tusschen de regels in. Want dat een strijd plicht kan zijn en dus heilig moogt en wilt gij niet ontkennen; dat verder deze maatschappij in klassen verdeeld is kunt gij betreuren tot weenens toe, maar gij weet te goed dat een feit blijft bestaan hoezeer men er ook om rouwt. Het is even vruchtbaar een kind te verwijten dat het rood haar heeft, als in de maatschappij te betreuren dat er een klassenstrijd is.

De angst voor dat woord is de angst voor zijn klank, hij is de uiting van het instinct van den huidige mens die weet wat hij heeft maar die niet zeker is dat wat hij krijgen zal even begeerlijk is. Die angst maakt blind.

Aan den blinddoek die deze waarheid voor het burgeroog verhuult wordt dan ook door de feiten van dagelijks meedoogenloozere getrokken; reeds zijn de links-liberalen ziende geworden, al verlangen zij nog dat het felle licht voor hun oogen wat zal worden getemperd.

Ook Leo XIII heeft zijn linkerbeen reeds eenmaal getild en staat met het aangezicht gewend tot de massa waar het zonnelicht en de vrije lucht gekeerd worden door den kapitalen muur van „sociale nooden”. — Of zoudt gij soms meenen dat hij uit godzalige tevredenheid getuigt dat een zeer groot deel der menschen een bestaan lijdt, den mensch onwaardig?

Maar ruwer dan de arbeiders dit in deze makke tijden plegen te doen, herinneren patroons van alle politieke kleur en religieuze geur den onverblinden toeschouwer aan den intensen strijd, die wel eens berustigd schijnt, maar wiens rust toch een eeuwig dreigende Vesuvius-rust is.

Ik zeg ruwer, bruter herinneren de patroons aan den strijd en brengen zij hem tot ontbranding. Thans wijs ik niet naar Amsterdam of Enschedé, maar richt uw gragen blik naar het duister oord uwer geboorte. Daar is de rijpende industrie een harer vruchten bezig te voldragen: de onafhankelijke organisatie der arbeiders.

Men weet, onder burgers, de mensch is vrij, al ware hij in ketenen geboren; hoe dit op z'n Tilburgs vertaald heet moge blijken uit het volgende citaat, handelend tegen degenen die het eigen gebouw dat de onafhankelijke arbeiders er na zes jaren arbeid hebben tot stand gebracht, bezoeken:

„Als nu iedere patroon of werkgever of meesterknecht eens goed onderzocht, welke werklui dat zijn die zich bij de rooden hebben aangesloten, dan kon hij eerst probeeren om met zachte woorden hen de gelederen der rooden te doen verlaten, en werkte dat niets uit, dan zulke personen onherroepelijk de poort uit, dan geloof ik en met mij misschien velen dat wij Tilburg heel spoedig van socialisten gezuiverd hadden.

Het is wel hard voor een patroon, om mannen, wellicht huisvaders, weg te zenden, doch een eerlijke kamp is het” enz. (Nieuwe Tilb. Ct. 8 Mrt. '02.)

Ziet, zachtaardige heer, dit is eenvoudige practijk, hier-tegen houdt geen vrome leuze stand. Zij die de economische macht bezitten en wier macht zich dagelijks ten taak blijft stellen — terwijl millioenen zuchten in een toestand den mensch onwaardig — zich de schatten dezer aarde naarstiglijk te vergaren, al wordt het hen ook dagelijks moeilijker in den onstoffelijken hemel te komen dan het den kemel blijft door het naaldenoog te kruipen, zij gaan daar ook die macht gebruiken om den vrijen slaaf van het zoo droeviglijk te weinige nog te nemen: als die vrije man met zijn grondwettig recht-tot-vereenigen zich niet schikken wil onder de slavernij ook buiten de fabriek.

Waarde vriend, ge kunt hierover weer treuren, ge kunt teeder zeggen dat zoiets slecht is, maar zullen dergelijke feiten (ik nam er maar een van de laatste dagen) u nooit leeren, dat in een moeras geen aardbeien groeien kunnen en ook geen tarwe. Want doe wat gij wilt: nog altijd zullen onze kooplieden hun zeilen wagen wanneer er in de hel zou te verdienen zijn; en zijn er ook nog elders (buiten Transvaal) rasgenooten van ons, ook tegen hen, ter hunner verdelging, zullen ook met vredig hart onze Hollandsche industrieelen hunne fabrikaten voor deugdelijke zilverlingen afstaan.

Wij die den klassenstrijd voeren omdat hij er is en omdat de vrede niet dan door dezen strijd zal te brengen zijn, wij vinden onze rechtvaardiging en nieuwe stuwung meteen in de christelijke en onchristelijke daden zooals ik er een besprak en zooals wij er ontelbare zien. Wij zien dat in deze maatschappij velen vroeg sterven omdat zij te veel

ontbeerden, velen niet eens geboren worden omdat het schoone moederlijk tot winstmaking voor weinigen werd vernield. Wij zien dat ondenkbare wreedheden een lange bloed-natte zonde-keten schakelen, wreedheden van menschen die niet of wèl — daar is geen onderscheid tusschen — belijden een geloof van liefde. We zien hoe buiten alle moraal om, de stelsel-demon, de winstduivel het hart versmerigt en verwreedt, terwijl soms de slechte mond nog het Schoone Woord blijft spreken.

En wij zeggen: Op voor de verlossing, voor de blijde strekking der ruggen die slavelijk gebogen waren eeuwen aaneen, op voor den dag, dat het kind weer rose zijn zal en lachend, dat het meisje en de jongen de zon weer zullen mogen zien. Ten strijde tegen het stelsel dat het natuurlijk-zachte, der menschen meegevoel en welbehagen, keelt en verstikt. Ten strijde in den heiligen strijd; dat de schouders der gesloten, vrijheidsmachtende massa zich stellen onder der verlossing zon; het schemert bewustwording; op, laten wij opdringen dien zon tot zij liefde brandt in den eersten ruimen Dag.

TH. VAN DER WAERDEN.

Bezint eer gij begint.

Gelet op de breedvoerige besprekingen, die de door „Recht en Plicht” aangenomen motie in de verschillende bladen is te beurt gevallen, wil ik beginnen, met u een eeresalut te brengen voor uwe geringe mate van kieskeurigheid om een dergelijk afgezaagd onderwerp opnieuw te behandelen (quasi als bestrijding van de door Willekens in zijne polemiek met Th. v. d. W. gebruikte argumenten). Enfin, voor de partij moet je wat over hebben, niet waar „Practicus”? Doch wie soms mocht meenen, dat hiermede het laatste woord gesproken is over des Practicus verheven eigenschappen, vergist zich deerlijk.

Nadat we hem eerst in zijn opofferende bescheidenheid hebben kunnen bewonderen, worden we spoedig verrast door een tweede, niet minder schoonen karaktertrek: Practicus is niet eigen wijs.

Waar toch, vooral onder het jongere geslacht bij velen er eene zekere neiging bestaat om aan hunne schrijfmanie den vrijen teugel te laten, en er dikwijls meer beweerd wordt dan verantwoord kan worden, kan de door Practicus gevolgde methode (die echter niet nieuw schijnt te wezen) niet genoeg door ons geapprecieerd worden. Hij slaat namelijk een anderen veel secuurder weg in en wendt den door klassenstrijd benevelde blik naar een door een bevoegde geschreven artikel en aan de hand daarvan geeft hij zijne beschouwingen ten beste.

O, praktische Practicus!

Over het geheel genomen heeft hij zich van de zich opgelegde taak vrij goed gekweten: zijn artikel (althans een gedeelte daarvan) draagt er duidelijk de sporen van, dat Practicus Spiekman's artikel in „de Nieuwe Tijd” (Maart 1902 blz. 176—179) maar al te goed gelezen heeft.

Honi soit qui mal y pense!

Maar, hoe komt u er bij om de vereeniging „Recht en Plicht” als eene Katholieke te qualificeeren? Toch niet, omdat in Spiekman's artikel pater Weyers genoemd wordt?

Meent Practicus nu werkelijk, dat elk geschrijf van ieder gewichtigheids-in-eigen-oogen ten goede komt aan de propaganda der sociaal democratische beginselen?

Verder lees ik in uw artikel: „Begrijpt de heer Willekens nu mogelijk dat zijn zin voor hem, die iets meer weten en gelezen hebben omtrent de vakbeweging zeer dubieus is? Bij het neerschrijven hiervan heeft P. zich blijkbaar laten influenceeren door de welbekende woorden van Goethe: Nur die Lumpe sind bescheiden! Als ik mij niet vergis, is het de bedoeling van P. (dit heb ik ten minste uit 't slot van zijn stukje opgemaakt), ons later in de gelegenheid te stellen, nader kennis te maken met de resultaten zijner studiën op het gebied der vakbeweging.

Practicus, au revoir!

PH. A. BANNET.

Aan Practicus.

Getroffen werd ik bij het lezen van het laatste Weekblad door uw artikel. en dit niet omdat ik hierin eene voldoende

bestrijding van het door mij beweerde aangehaalde gedeelte zag, doch alleen daardoor, dat ik er op gewezen, dat het eene bestrijding voorstellen moest, nergens in het geheele stuk een atoom weerlegging heb kunnen opsporen en aantoonen, hoe lang ik er ook op gereageerd heb.

Mogelijk is hiervan de oorzaak, dat vooral het gedeelte van „de ruwe uiting van de kloof tusschen kapitaal en arbeid” mij niet erg duidelijk is geworden, doch ik geloof dat het absoluut onlogische van de geheele conclusie toch het meest debit is aan mijn vruchteloos pogen.

De motie van „Recht en Plicht” is volgens u „een niet te weerspreken bewijs voor de waarheid der socialistische leer”, of uwe partijgenooten het daarmee eens zijn? Ik geloof haast van niet. Tenminste de door u eveneens aangehaalde H. S. zegt hierover in het u niet onbekende artikel in de Nieuwe Tijd: „wij nemen deze moties niet erg serieus”. Eene motie dus geuit in eene kring van arbeiders, die, Spiekman zegt het weer, misschien niet eens weten wat socialisme is, moet het onweerlegbaar bewijs leveren, dat, „wat de sociaal-democraat propageert geen hersenschimmen zijn”.

Laat ik u even vertellen, dat ik dit een verbazend dom bewijs vind. Boven zei ik reeds, dat het artikel in de N. T. u niet onbekend was. Reden voor deze bewering vind ik hierin, dat ik in uw artikel een spiegelbeeld heb opgemerkt, van wat daar te lezen staat. Ik verwonder er mij dus sterk over, dat u na een zoo veelvuldig lezen van de N. T. nog niet opgemerkt hebt, dat daar nergens te vinden is, dat „Recht en Plicht” eene Katholieke vereeniging is, integendeel dat daar zeer duidelijk staat: Christelijk of minstens anti-sociaaldemocratisch. Laat ik u hier even uit den droom helpen.

Recht en Plicht is ook geenszins een R. K. arbeiders-vereeniging; ze kan dus niet opgericht zijn op 's Pausens aansporing. Pater Weijers valt dus evenmin in de categorie van geestelijke adviseurs, in den zin van Rerum Novarum.

Doch gesteld: dat uwe bewering hieromtrent waar was. Hoe u dan komt aan:

„Begrijpt de heer Willekens nu mogelijk dat zijn zin, voor hen die iets meer weten en gelezen hebben omtrent de vakbeweging zeer dubieus is?”

Laat ik maar niet trachten het onlogische hiervan nader onder woorden te brengen. Het beste wordt dit weergegeven door het volgende staaltje logica:

2×2 is niet gelijk aan 4, want er is oproer in Brussel.

J. W.

Zich zelf gewond.

Een klassejustitie bestaat er natuurlijk niet, en wie onze nederlandsche rechtspraak als zoodanig karakteriseert maakt zich zonder twijfel belachelijk. De meeting in Amsterdam die protesteerde tegen de opvallend zware straffen, door hollandsche rechters opgelegd aan werkstakers die zich aan onderkruipers hadden vergrepen of beschuldigd werden dat te hebben gedaan — die meeting was dus ook een begrijpelijke aanleiding voor den schrijver der „Rustpunten” in de „Nieuwe Courant” van Zondag 1.1. om den draak te steken met socialistische rechtsbegrippen.

De wijze waarop hij dat doet brengt het versje te binnen:

Wees geestig, dat is goed Martijn,

Maar 'k bid u: wil niet geestig zijn.

en 'theele stuk zou niet waard zijn dat men er één woord over zetten deed, als er niet een treffende merkwaardigheid in voorkwam. De schrijver geeft n.l. een fantasie over een „proletarisch wetboek”, dat natuurlijk heel mal zijn moet. Bijv. zou er een bepaling in voorkomen, dat bij geschillen tusschen patroon en arbeider, de arbeider steeds gelijk heeft!

Hier is de schrijver nu in een voetangel geraakt, en wij mogen nu eens om hem lachen. Want hij schijnt niet te kennen art. 1638 van het „Burgerlijk Wetboek”, waarmee ons volk gezegend is, dat luidt:

„De meester wordt op zijn woord, desgevoerd met eede versterkt, geloofd.” (volgen de geschillen bij welke — B. W., vijfde afdeling: Van huur van dienstboden en werklieden).

Wilde onze grappenmaker dus eens goed laten uitkomen hoe onrechtvaardig de arbeiders de verhoudingen (volgens hem) wel zouden willen regelen — hij heeft daarmee slechts het spiegelbeeld geleverd van de onrechtvaardige

wijze waarop de bezittende klasse de verhoudingen inderdaad geregeld heeft.

Hij heeft naar de socialisten stekende, zoo onhandig met zijn scherp gemanoeuvreed, dat hij zich zelf heeft gewond.

Maar dat neemt niet weg dat er toch geen klasserecht bestaat!

J. W. A.

Strop of kogel?

Heb ik de lelie-blanke uiting over het perverse socialistische rood uit het verslag „Geheelonthouding” goed begrepen, dan was er onder het gehoor des hooggeleerden van Rees, een snaak die tegen de geheelonthouding is, omdat men van geheelonthouding wel eens komt tot socialisme.

Men moet over deze meening niet min denken: in verband met maatschappij en nageslacht. Want als de snaak eens konsekvent bleek te zijn, wat dan? . . . Hij zal dan later er tegen zijn dat zijn kinderen gaan studeeren want (hoewel het gevaar in Delft thans verminderende is) van studeeren komt men wel eens tot socialisme. Waarschijnlijk zal hij kinderloos willen blijven, want kinderen worden wel eens socialist.

Doch als hij nu eens dacht aan de mogelijkheid (bij God is alles mogelijk), dat hij zelf socialist werd; dan zou hij een gevaar zien in zijn verder voortbestaan, en o droefenis, den strop gaan kiezen of den kogel . . .

Moge de snaak maar niet zoo konsekvent zijn.

L. M.

Tweedaagsche Excursie.

Civielen C₃ en C₄.

De reeds vele weken van te voren aangekondigde en met zorg voorbereide excursie, mocht zich in veler belangstelling verheugen en zeer zeker bood het programma een schat van aangename genietingen aan. Een geheimzinnig waas over de komende dingen mocht niet ontkend worden en juist dit tasten in het duister had zeker velen bewogen, om hunne namen op de lijsten te doen plaatsen. Die zoo deden hebben een prachtigen zet op het schaaqbord gedaan, want in alle opzichten is er gedurende die twee dagen genoten.

Ongeveer 70 types verschenen ten tien minuten voor negen aan den trein en ongeveer een uur later zette de stoomtram van Beierland zich in zuidelijke richting in beweging.

Het weder was ons niet terwille en het liet zich aanzien dat daarin vooreerst geen verandering ten gunste zou komen. Onder een aanhoudenden regen vervolgde de stoomtram haar weg, terwijl de meesten van ons zich den tijd kortten met aangename kout of kaartspel. Tegen twaalf uur bereikten wij Numansdorp.

De merkwaardigheden van dit tramhaventje, dat met behulp van rijkssubsidie tot stand is gekomen, en waar de directeur de heer Guichart de welwillendheid had ons rond te leiden, bestonden in het volgende:

2 havenhoofden, waarvan het westelijke eenige meters hooger was opgetrokken dan het oostelijke, een lichtopstand op het westelijke hoofd, een flauw beloop van 4 op 1, eenige drijvende aanlegplaatsen met geleiders en scharnierende loopbruggen, een soort sleepelling, forse kaaimuren, sporen van krammatten en een draaikraan, dat echter nog niet in afzienbaren tijd gebruikt zou worden. Ondanks dat alles moet de haven bij stormachtig weer toch nog zeer woelig zijn, en heeft men dus de kaaimuren moeten voorzien van houten kussens, waartegen de schepen minder gevaar loopen te pletter gestooten te worden. Het station zelf grenst onmiddellijk aan de haven, en maakt een allerprettigsten indruk.

Op dit moment werd het weer toch wel wat al te bar en nadat de heer Guichart zich met onze professoren aan boord van het gereedliggende bootje begeven hadden, koos dit het ruime sop na eenige hoezees aangeheven te hebben, zooals we dat meer gewoon zijn vóór een voetbalmatch.

Het uitwendige van het vaartuig vertoonde slechts den kapitein, die met vaste hand het roer hanteerde, en den kok, die met niet minder vaste hand de biefstukken klaar-

maakte op een puntje van den machineketel. Het inwendige van het vaartuig bood meer levendigheid aan en met smaak werd er gewerkt aan allerlei levensmiddelen en dranken, waarvan slechts de harde eieren niet geheel tot hun recht kwamen.

Buiten blies nog steeds een kille vochtige wind, die klam en koud aandeed, binnen een allergezelligste geest en een warme harmonie.

Bij Zijpe verliet ons de heer Guichart.

Velen trotseerden weer en wind om met volle teugen te genieten van die breede wateren; het was een stil genieten als was men onder den indruk van het eeuwigdurend wrochten der eindeloze watermassaas.

Er hing een lichte nevel over het landschap dat geen zon doorliet, zoodat men zich moeilijk, zoo niet onmogelijk, oriënteeren kon, doch prof. Behrens was steeds bereid de meest volledige inlichtingen te verstrekken aan de hand van eenige kaarten: het trof nu bijzonder ongelukkig dat dit gedeelte van Zeeland nu juist op 2 verschillende kaarten stond.

Ten 4 uur bereikten wij het kanaal van Wemeldingen, een kanaal dat Zuid-Beveland van noord naar zuid doorkruist. Bij aankomst alhier vonden wij de schutkolk, dank zij de vriendelijke welwillendheid van den ingenieur ter plaatse, open om ons te ontvangen en konden wij met zeer weinig tijdverlies onze reis voortzetten. Hier ontdekten wij de eerste mollige bloote vrouwenarmen, waarvan echter de bescheidenheid ons verbiedt nader in bijzonderheden af te dalen (sic).

Eenige forse ijzeren sluisdeuren maakten zeer welverdiend de bewondering uit van de jongelui C₃, die hun oudere en wijzere collega's C₄ met allerlei vragen overstelpten, die deze met waardigheid plachten te beantwoorden. (sic)

Na een uur varens in dit zeer drukke kanaal bereikten wij de Spoorweghalte Vlakte waar de spoorweg door middel van een draaibrug het kanaal kruist.

Toen de trein zich ten ongeveer zes ure in de richting van Vlissingen verwijderde, lieten wij prof. Broekman en eenige studenten achter, die de terugreis moesten aanvaarden.

Jammer dat dit zoo zijn moest, want den volgenden dag zouden zij zeer zeker met ons meegenoten hebben.

Dank zij de onvermoeide zorgen van den heer Lugten vonden wij in Vlissingen, in het eerste klas hotel Zeeland, een prachtigen feestdich aangerecht, waar een allergezelligste geest voorzat en de wijn als een gieter vloede. Toen ten half negen ure de professoren Behrens en Everts het sein gaven tot het einde van den maaltijd verspreidde het gezelschap zich in alle richtingen en de wetenschappelijke excursie onttaarde in een ouwerwetsche dweiltocht, waarvan de pen des verslaggevers beeft om te trachten een flauwe notie te geven; dit onderwerp zou trouwens niet door nieuwigheid uitmunten.

Hierin bleken echter de heeren C₃ de lessen hunner oudere makers zeer goed te kunnen derven en namen zij op onbetwistbare wijze de leiding over.

Het kostte den volgenden morgen aan velen een enorme wils-inspanning om tijdig op het appel te verschijnen, doch voor zoover nagegaan kon worden waren allen aanwezig.

In tegenstelling met den vorigen dag bescheen de zon nu met haar liefelijken glans de ontwakende aarde, die blozend weg zwijmde onder de vurige kussen der dagvorstin.

Vroolijk gekout en helder gelach werkten aanstekelijk op het goede humeur van allen en niet één op de heele boot, of het goddelijke weer had hem alle muizenissen uit het hoofd gevaagd. Als een snoek schoot de boot door het water, geen rimpeltje was op het zilveren vlak te bekennen, en slechts nu en dan werd de oppervlakte in beroering gebracht door een opdartelende bruinvisch. Regelmatig sloegen de raderen op het zilte vocht, dat bruisend in beroering gebracht werd: kort en goed, het was uitgelezen weer om te landmeten en waterpassen, en velen konden dan ook de neiging niet weerstaan om ouwe zeemansliederen te prevelen.

Het zal ongeveer half twaalf geweest zijn toen de boot in de haven van Terneuzen haar anker uitwierp. In optocht ging het gezelschap nu de waterwerken bezichtigen, na zich eerst van de overtollige bagage en overjassen ontdaan te hebben.

Onmiddellijk bij de haven trok een diepe schutsluis de aandacht; er was een aanmerkelijk verval vóór de waterkeering waar te nemen, die hier bestond uit een stel punt

(Zie vervolg Bijvoegsel.)

B I J V O E G S E L

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van DONDERDAG 17 APRIL 1902.

waaierdeuren. Ten onzen gerieve werden de deuren gedeeltelijk geopend en met woest geprang stortte het water zich in de diepte beneden. Het geheel leverde werkelijk een indrukwekkend schouwspel op: die naakte gladde muurmassaas, als uit den bodemlooze oprijzende, die reusachtige deuren, die te spotten schijnen met de noodzakelijkste wetten der natuurkennis. Het was als voelde men 's Rijks waterstaats machtige vuist, die loodzwaar drukt op de schouderen der grillige en onbuigzame natuur. (Niet te verwarren met juffrouw Vuist, welbekend). Eenige honderden meters verder was het eigenlijke doel van den tocht, namelijk de fundeering der groote schutsluis gelegen.

In 't kort komen de werken hierop neer, dat men aan Gent een verbinding met de zee wil verschaffen; daarvoor is noodig een kanaal met eenige panden, gescheiden door schutsluizen, één te Ter Neuzen, en één te Sas van Gent, met een schutkolk lengte = 140 Meter. Het is dus volkomen een Belgisch werk, dat echter door Hollandsche ingenieurs uitgevoerd wordt; o. a. had de ingenieur Nelemans de vriendelijke welwillendheid ons in de put rond te leiden. Het werk was reeds prachtig gevorderd en er was vrij wel van alles te zien.

De bevestiging der kespens aan de palen mag uiterst soliede genoemd worden door een vijftal wiggen, die het hout tot de kleinste afmetingen persen. De kespens zijn buitengewoon zwaar, en evenmin zijn de damplanken gering van dimensie.

Verderop was men bezig om damplanken in te heien door middel van de Lacoursche stoomheij; hier werd de vloer gebreeuwd en gepikt, daar werd gewigd.

Ongeveer tachtig meter verder was een uitwateringssluis in aanleg, met een dubbele opening. Op de berm van de put had men de benodigde materialen opgestapeld, o. a. prachtige eiken balken en planken, eenige keien van de Suatiesluis, en eenige duizenden klinkers van het metselwerk; een kloeke steen, zooals de aannemer de heer Klerek ons verzekerde.

Naar luid van ingewonnen berichten moet dit werk den aannemer zeer prettig afgegaan zijn. Een zware som voor de bemaling van de put uitgetrokken hebbende, bleek hij te kunnen volstaan met een enkele locomobiël, iets wat over jaren gerekend niet gering geschat mag worden. Verder had hij het geluk dat er een totale bestekswijziging noodzakelijk bleek, dat hem zeker geen nadeel zal berokkend hebben; een bestekswijziging, die daarin bestond dat de schutsluis te Sas van Gent voor open verkeer ingericht zou worden. De doorvaartwijdte is daar nu bepaald op 26 Meter, dus meer dan onze groote Wilhelminasluis te IJmuiden, die tegenwoordig toch ook niet van wijdheid ontbloot is. Voeg hierbij het feit dat de Belgen geen raad weten met hun geld, dan is de prachtige, rijk voorziene staande lunch, aangeboden door den heer Klerek zeer goed te verklaren. Moge men nog zoo logisch zijn, zoo zal men toch moeilijk uit de 3 eerstgenoemde voorwaarden een lunch af kunnen leiden, en het was voor ons dan ook een allerhartelijkste verrassing. Zeer geroerd namen wij dan ook afscheid van onze gastheeren, die door hun buitengewone ontvangst zoo'n onvergetelijken indruk op ons gemaakt hebben.

Na een korte overtocht bracht de boot ons weer in Vlissingen aan wal, waar de excursie besloten werd, door een rondgang in de stad ter bezichtiging van eenige op den kant getrokken sluisdeuren van 30 jaar oud, en een houten dok met schipdeuren.

Toen de hoogste kerktoeren van ons land op Zaterdagavond 11 slagen liet dreunen had zij weer vele leden van het gezelschap onder haar hoede vereenigd, allen doordrongen van het feit, dat deze excursie een succes geweest is.

Zooals gezegd bestond het gezelschap uit onze drie professoren civiel, verder de bloem van C₃ en jongelui C₄, reeds klaar voor hun a. s. examen. (sic.)

C. ROBBERS.

Correspondentie.

Aan J. J. VAN LEEUWEN en S.

Wegens geringe plaatsruimte, kan uw stuk pas de volgende week geplaatst worden.

Berichten en mededeelingen.

Commissie tot Redactie van den Almanak.

Gekozen tot President: G. A. Abendanon.

Gekozen tot Secretaris: A. Plate Azn.

Stemming voor een Commissaris:

Maandag 21 April en Dinsdag 22 April.

Candidaten: Hartman,

Hoffman,

Massink.

Zoo noodig herstemming Donderdag 24 April en Vrijdag 25 April.

Reunie-commissie.

Gekozen: A. R. Hulshoff. } permanent.
R. P. Vos. }

J. P. van der Leeuw } reserve.
B. H. van der Linden. }

S. D. P. C.

Openbare vergadering in de Concertzaal van Stads-Doelen, op Donderdag 24 April a. s.

Spreker: KARL KAUTSKY (Berlijn).

Onderwerp: Am Tage nach der Revolution.

(Schwierigkeiten der praktischen Durchführung des Sozialismus).

Aanvang 8 uur. Entrée 50 ets.

Kaarten verkrijgbaar bij den boekhandelaar Waltman en bij N. G. Kam, Koornmarkt 72 en B. Bakker, Oostsingel 49.

ADVERTENTIEN.

Bij den Uitgever J. WALTMAN JR. verschenen onlangs:

DE HAAS en VAN SWAAY,

NATUURKUNDIGE VRAGEN EN
VRAAGSTUKKEN.

f 0,90.

SCHROOT,

BOUWKUNDE.

Inleiding tot de studie van Ijzeren Kappen. Details IIIe
gedeelte (Scharnierverbindingen) 2^e helft, benevens
Spansloten, Moffen, Wartels enz.

Met 4 platen.

f 0,90.

Oranje Limonade.

van het Delftsche Scheikundig Laboratorium is steeds
voorhanden bij

J. J. G. BOERE,

Telefoonnummer 188.

Hypolitusbuurt 2.

Bij den Boekhandelaar J. WALTMAN Jr., zijn voor-
handen proefnummers van

DIE WOCHÉ,

— Moderne Illustrierte Zeitschrift. —

Prijs per kwartaal f 2,30.

Prijs per nummer f 0,20.

MINIATUUR-ALBUM VAN DELFT,

formaat 17 × 15 millimeter,

bevat fotografische reproducties van:

HET STADHUIS,
DE NIEUWE KERK,
DE OUDE KERK,
HET STANDBEELD VAN HUGO DE GROOT,
DE POLYTECHNISCHE SCHOOL,
DE SOCIETEIT PHOENIX.

Prijs / 0,50.

Prijs / 0,50.

Uitgave van J. WALTMAN Jr., Boekhandel,
Binnenwatersloot.

DE BOUWWERELD

Weekblad voor Theorie en Praktijk.

Onder Redactie van:

D. H. HAVERKAMP EN J. H. W. LELIMAN B.I.

Abonnement per jaar / 5,-.

De intekening is opengesteld bij den boekhandelaar J. WALTMAN Jr.

Bij den Uitgever J. WALTMAN Jr. te DELFT is verschenen:

Magnetische en Electriche metingen

met bijzondere toepassingen op het onderzoek naar de magnetische eigenschappen van ijzersoorten en het ijken van meetinstrumenten,

DOOR

G. J. VAN SWAAY, c. I.,

Leeraar aan de Polytechnische School.

Voorhanden bij J. WALTMAN Jr.,
Binnenwatersloot 33.

“de SWAN”

VULPEN HOUDER met 14 karaats gouden pen

GESCHIKT VOOR ELKE HAND

IS WERELDBEROEMD ALS DE BESTE

PRIJS van af f6.30

BOEKDRUKKERIJ J. WALTMAN JR.

BINNENWATERSLOOT 33,

beveelt zich aan voor het leveren van

VISITEKAARTJES, INVITATIEKAARTEN, PROGRAMMAS,
BALBOEKJES, MENU'S, CONVOCATIEBILJETTEN,
DIPLOMA'S, KWITANTIEN, REGLEMENTEN, STATUTEN,

enz. enz.